

Geologian tutkimuskeskus
PL 77
96101 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Kedonojankulma 4

Hakija Geologian tutkimuskeskus
Espoo

Yhteystiedot:
PL 77
96101 ROVANIEMI
puh. 020 550 11

Lisätietoja antaa:
Jouni Aarrevaara, puh. 020 550 4332

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Valtausoikeutta on haettu viideksi (5) vuodeksi.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 27.6.2011 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 8.9.2011 esteettömyystodistus

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Jokioinen (169)

KaivNro 9328/1; valtausalueen nimi: Kedonojankulma 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
169-403-1-173	Koivumäki	Jänhijoki	22,63
169-403-1-174	Koivurinne	Jänhijoki	6,74
169-403-1-176	Kultala	Jänhijoki	1,71
169-403-1-239	Kuuma	Jänhijoki	2,65
169-403-1-367	Miilumäki	Jänhijoki	1,83
		Yhteensä ha	35,56

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain (503/1965) 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kulta, kupari, sinkki.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 13.5.2014 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 11.6.2014 saakka alueen kunnanvirastossa sekä Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 11.6.2014.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole katsottu asianosaisiksi, koska hakija on hakemuksessaan ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitettulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 9328/1 Kedonojankulma 4

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään.

Päätöksen julkaiseminen sanomalehdessä on katsottu tarpeettomaksi, koska asianosaiset saavat tiedon kirjeitse.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 50 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Raisa Mohsen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

GTK on varausaikana suorittanut alueella maanomistajien luvalla malminetsintäkartoitustyötä, kalliokairausta ja geokemiallista näytteenottoa.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Valtausalue kuuluu malmipotentialiseen vyöhykkeeseen ja kohteessa tullaan tekemään jatkotutkimuksia, lähinnä maastossa tapahtuvia maanpintageofysikaalisia mittauksia, kallioperän yksityiskohtaista kartoitusta ja näytteenottoa syväkairauskalustolla. Syväkairaus tehdään ns. kevyellä näytteenottokalustolla.

Tutkimukset ja toimenpiteet suoritetaan niin, että aiheutetaan mahdollisimman vähän haittaa maanomistajille. Ennen kuin aloitetaan kairaukset, otetaan yhteyttä maanomistajiin ja sovitaan ajankohta, jolloin kairauksista ei ole haittaa heidän jokapäiväiseen toimintaan. Tutkimusten kesto on noin 1-4 kuukautta vuosittain. Peltoalueella kairataan syksyllä ja talvella, metsäalueella mahdollisesti myös kesän aikana. Kairauksia tehdään valtausalueella 1 km. Kairauksiin vaikuttavat käytettävissä olevat resurssit sekä edellisen vuoden tutkimustulokset.

Valtausalueella ei tulla suorittamaan kuivattamista, koelouhintaa eikä koerikastuksia.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Jokioisten kunta

Kunnanhallitus päättää todeta, että alueella ei ole kaivoslain 6 § 1 momentin 3 - 9 kohdassa tarkoitettuja valtauksen esteitä.

Kunnanhallitus toteaa kuitenkin, että valtauksesta päätettäessä tulee ottaa huomioon seuraavat asiat:

1. Valtaus ulottuu erittäin tärkeälle pohjavesialueelle, joka on kunnan omistaman Kuuman vedenottamon valuma-alueita. Kultamalmin käsittely voi tehdä pohjavesialueen käyttökelvottomaksi.
2. Valtauksen ulottaminen 50 metrin päähän asumuksista on liian lähellä.
3. Valtausalueella kulkee kylätie, Kedonojankulman yksityistie.
4. Valtausalueella on kunnan pohjoisosan runkovesijohto, joka on samalla Jokioisten ja Forssan vesijohtoverkoston yhdysjohto.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Hämeen ELY-keskus ilmoittaa, että Kedonojankulma 4 -nimisellä valtausalueella ei ole perustettuja tai perusteilla olevia luonnonsuojelualueita, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita tai uhanalaisten eliölajien elinympäristöjä. Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee noin 1,5 km päässä valtausalueen länsipuolella. Valtausalue ei liioin sisälly valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojellulla maisema-alueella.

Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeä Latovainion pohjavesialue sijoittuu osin valtausalueen lounaisosaan. Kuuman vedenottamo sijaitsee runsaan kahden kilometrin päässä valtausalueen kaakkoispuolella.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleisperiaatteet

Metsähallitus pitää tärkeänä, että malminetsintäalueiden tutkimustoiminnassa otetaan huomioon alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot mahdollisimman hyvin. Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista ja huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiö on yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen. Näin voidaan käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hyvin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Valtaushakemusalueen tiedossa olevat huomioitavat luontokohteet

Valtaushakemusalueella ei ole Metsähallituksen tiedossa olevia arvokkaita luontokohteita. Metsäalueella liikuttaessa tulee käyttää mahdollisimman paljon harvennushakkuissa syntyneitä ajouria.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarve poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Länsi-Suomen metsätieteen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja syntyy, sopia korvauksista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vähän lumen aikaan putket ovat vaarallisia mm. moottorikelkkailijoille. Maanpäällisistä putkista voi aiheutua vahinkoa myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainituilla toimilla parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että malminetsintäluvan saaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Metsähallituksen oman toiminnan vaatimukset

Metsähallitus korostaa, että tässä lausunnossa esitetyt ympäristönäkökohdat ovat sellaisia, jotka Metsähallitus ottaa itse huomioon omassa toiminnassaan sitoutuessaan lakisääteisiin velvoitteisiin, omaan sertifioituun ympäristö- ja laatuajonjärjestelmään sekä kansalliseen PEFC-sertifiointijärjestelmään. Näin ollen Metsähallitus ei edellytä malminetsintäluvan hakijalta enempää kuin Metsähallitus vaatii omalta toiminnaltaan.

██████████ (kiinteistön Koivumäki 169-403-1-173 omistajana)

Vastustaa Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) hakeman valtausluvan myöntämistä alla mainituin perustein:

Tapaninpäivän myrskyn jälkeen tilan Koivumäki RNO 1:173 alueelle istutettiin keväällä 2013 runsaasti rauduskoivuja ja kuusentaimia. Taimikot ovat herkässä vaiheessa ja vahingoittuvat helposti "ns. kevyellä näytteenottokalustolla" eli ajettaessa telaketjuilla, joista aiheutuu myös metsän pehmeään maaperään vaurioita ja pahoja jälkiä. Alueelle tullaan istuttamaan Seija-myrskyn jäljiltä lisää taimia keväällä 2015.

Valtaushakemus ulottuu 50 metrin päähän asuin- ja talousrakennuksista. Tämä on liian lähellä asumuksia, kuten Jokioisten kuntakin 11.8.2011 antamassaan lausunnossa on todennut. GTK voisi noudattaa tässä edes uuden kaivoslain 150 metrin etäisyyttä. Valtaushakemusalueen rajaaminen 150 metrin etäisyydelle asuinrakennuksista olisi GTK:lta hyvän tahdon osoitus.

Jokioisten kunta toteaa edelleen, että valtaushakemus ulottuu osittain tärkeälle pohjavesialueelle, joka on kunnan omistaman Kuuman vedenottamon valuma-alue. Kultamalmin käsittely voi tehdä pohjavesialueen käyttökelvottomaksi. Pohjavesialuetta ei mielestäni tulisi vaarantaa.

GTK ilmoittaa varausaikana suorittaneensa alueella maanomistajien luvalla malminetsintäkartoitustyötä, kalliokairausta ja geokemiallista näytteenottoa. GTK on allekirjoittaneelta ja edesmenneeltä äidiltäni pyytänyt vuosien mittaan useita kertoja lupaa mainittuihin toimiin. Emme ole lupaa antaneet. GTK on myös puhelimitse yrittänyt kuitata muodollisuudet. Vaikka emme ole lupaa antaneet, GTK on kuitenkin luvatta katkonut nuoria kuusia mittakepeiksi koordinaatteja varten ja asettanut merkkinauhoja, naapurin osalta lähes pihapiiriin. En pidä po. menettelyä hyväksyttävänä.

On valitettavaa, että GTK veronmaksajien varoilla harjoittaa po. toimintaa asutuksen keskellä ja että elinkeinoministeriö yleensä pilkkahinnalla myy valtausoikeudet ulkomaalaisille kaivosyhtiöille.

Sota (Neuvostoliitto) ajoi vanhempani pois Karjalasta ja nyt GTK:n hanke, mikäli se johtaa kaivoksen perustamiseen, ajaa minut pois mailtani. Tilalla sijaitsevaa asuinrakennusta (lapsuuden kotini) on vuosien mittaan kunnostettu ja tarkoitus on ollut muuttaa tilalle pysyvästi eläkepäiviä viettämään.

Edellä olevin perustein vastustan jyrkästi valtausluvan myöntämistä. Pyydän toimittamaan allekirjoittaneelle aikanaan Tukesin päätöksen asiasta.

██████████ (kiinteistön Koivurinne 169-403-1-174 omistajana)

Niin kuin pohjoisen tunnettu kaivos Talvivaara on tuhonnut ja saastuttanut pohjavesiä ja vesistöjä alueensa ulkopuolella, niin tämä valtaushakemus on ehdottomasti hylättävä, koska se rajoittuu puhtaaseen pohjavesialueeseen, josta otetaan vesi tuhansille talouksille, itse asiassa osa valtausalueesta kuuluu kyseiseen pohjavesialueeseen. Tästä syystä vastustan valtausta.

Tukesissa on ehdottomasti tutkittava asia perusteellisesti, ei kaivoslaki saa mennä ihmisten puhtaan juomaveden ohi, jokin järjestys pitää olla.

Kirjeessä tuli kaksi eri versiota, toisessa mainitaan että alueella ei tehdä koelouhintaa ja toisessa lapussa mainitaan että alueella saatetaan tehdä raskaampaa koelouhintaa! Miksi näin? Kaivokset eivät kuulu taajaan asutuille alueille.

Pyydän että Tukes käy paikan päällä tutustumassa alueen tärkeään pohjavesialueeseen.

██████████ (kiinteistön Miilumäki 169-403-1-367 omistajina)

Asianosaiset vastustavat Kedonojankulma 4:n valtaushakemusta (kaivosrekisterinumero 9328). Valtaus sijaitsee noin 100 metrin päässä ympäri vuoden asutusta talosta (Miilumäki, tilan RN:o 169-403-1-367). Vaikka hakemuksessa sovelletaan vanhaa kaivoslakia (503/1965), jonka mukaan kaivoksen vähimmäisetäisyys asuintalosta on 50 metriä, on kyseinen etäisyys kohtuuton melu- ja näköhaitat huomioiden alueella, jossa asutaan juuri etäisemmän sijainnin tuoman rauhallisuuden takia. Lisäksi, uusi kaivoslaki (621/2011) määrittelee kaivoksen ja asuintalon turvaväliksi 150 metriä. Tätä lakia on sovellettu ennen 1.7.2011 jätettyihin hakemuksiin, kun tätä asiaa koskeva hakemus on jätetty 27.6.2011. Voisi ehkä jopa väittää, että hakemuksen jättämisessä on kiirehditty, jotta asuintalomme etäisyys kaivauksista ei aiheuttaisi ongelmia sovellettaessa uudempaa lakia.

Olemme huolissamme myös siitä, mitä seuraa, mikäli alueelta löytyy riittävästi mineraaleja ja louhos perustetaan. Tietoomme on tullut, että mahdollinen louhos tulee olemaan avolouhos. Tämä tulisi olemaan merkittävä näköhaitta kauniille maalaismaisemalle. Uskomme myös ras-

kaan liikenteen ja työkoneiden melun häiritsevän arkea. Liikenteen sekä melu- ja näköhaittojen takia alue ei tule olemaan enää kovinkaan asuinkelpoinen ja kylä tulee varmasti tyhjennään. Useat kylän tonteista, tämä mukaan lukien, on kulkenut suvussa jo joitakin sukupolvia. Rakennusten tunnearvo perhehistorian takia on mittaamaton, ja olisikin sääli, mikäli niistä jouduttaisiin luopumaan louhoksen takia.

Toivomme teidän vielä harkitsevan valtausoikeuden myöntämistä edellä esitetyt argumentit huomioiden.

Hakijan vastine

Geologian tutkimuskeskuksella ei ole huomauttamista Kedonojankulma 4 -nimisestä valtaushakemuksesta annettuihin lausuntoihin. Tutkimuskeskus ottaa huomioon Jokioisten kunnan esittämät ehdotukset. GTK on hakemuksessaan ilmoittanut, ettei se suorita alueella koelouhintaa, muuta veden korkeutta, suorita alueella koerikastuksia eikä näin ollen aiheuta vaaraa alueen läheisyydessä ja osittain valtausalueen lounaisosaan ulottuvalle pohjavesialueelle. Kunta on ilmoittanut, että valtausalueella on kunnan pohjoisosan runkovesijohto. Ennen töiden aloittamista varmistetaan kunnalta runkovesijohdon sijainti valtausalueella.

GTK ottaa huomioon Hämeen ELY- keskuksen antaman lausunnon tärkeästä pohjavesialueesta.

GTK ottaa huomioon Metsähallituksen antaman lausunnon ja ilmoittaa, että metsäalueella liikuttaessa käytetään mahdollisimman paljon alueella olevia ajouria. Mikäli tutkimusten yhteydessä on tarve poistaa puustoa tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, otetaan ennakkoon yhteyttä Metsähallituksen Länsi-Suomen metsätiimiin ja sovitaan toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja syntyy, sopia korvauksista. Jos syväkairausten yhteydessä on tarvetta jättää maastoon maanpäälle ulottuvia kairausputkia, katkaistaan ne mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putket tulpataan.

antamaan lausuntoon GTK toteaa, ettei GTK:n suorittama geologinen tutkimus missään vaiheessa aiheuta vahinkoa osittain valtausalueella ja sen läheisyydessä olevalle pohjavesialueelle. GTK ei myöskään tee alueella koelouhintaa, vaan pääasiassa kalliokairausta nk. kevyellä kairausyksiköllä.

antamaan lausuntoon GTK ilmoittaa, että tutkimuksissa noudatetaan uuden kaivoslain (621/2011) määräyksiä, eikä tutkimuksia tuoda 150 m (suoja-alue halkaisijaltaan 177 m) lähemmäs pihapiirissä olevia rakennuksia. GTK ilmoittaa myös, ettei Geologian tutkimuskeskus missään vaiheessa aloita alueella kaivostoimintaa.

antamaan lausuntoon GTK toteaa, että geologinen tutkimus valtausalueella pyritään suorittamaan niin, että istutetuilla taimikkoalueilla aiheutetaan mahdollisimman vähän vahinkoa. Jos kuitenkin jotain vahinkoja syntyy, korvataan kaikki vahingot täysimääräisesti. GTK ilmoittaa, että tutkimuksissa noudatetaan kaivoslain (621/2011) määräyksiä.

GTK välttää kaikessa toiminnassa turmelemasta alueen luontoa enempää kuin se tutkimusten tekemiseksi on väittämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jääneet jäljet entisöidään mahdollisimman hyvin.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (621/2011) 178.2 §:ssä säädetään, että tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei kaivoslain (621/2011) 19 luvussa toisin säädetä.

Kaivoslain (503/1965) 4.1 §:n mukaan sen, joka haluaa käyttää lain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2-kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä ole.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus lain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71.2 §:n mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain (1096/1996) 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja niiden perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa viisi (5) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaololle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään. Kaivoslain (621/2011) 180.2 §:ssä olevan siirtymäsäännöksen mukaan valtausoikeuden voimassaolon jatkamiseen sovelletaan, mitä lain 61, 66 ja 72 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta. Kaivoslain (621/2011) 66 §:n 2 momenttiin perustuvan kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 27.1 §:n mukaan hakemus luvan voimassaolon jatkamiseksi tulee toimittaa kaivosviranomaiselle viimeistään kaksi kuukautta ennen valtausoikeuden voimassaolon päättymistä.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12.3 §:n rajoite koskien valtausalueella louhittujen kaivoskivennäisten hyväksi käyttämistä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettavasta ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179.2 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 15.3 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan oikeussuojan kannalta keskeinen. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvää ja ohi-

menevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 § koskien ilmoitusta malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Selvityksen tulee sisältää tiedot käytetyistä tutkimus- ja työmenetelmistä sekä yhteenveto tehdyistä tutkimuksista ja niiden pääasiallisista tuloksista. Kalenterivuosiokohtaisen selvityksen jättämisen ajankohta ilmenee kulloisestakin kaivosviranomaisen raportointia koskevasta ohjeesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään lain 179.3 §:ssä tarkoitetun siirtymäsäännöksen myötä. Lainkohdan nojalla asiasta on säädetty tarkemmin kaivostoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (391/2012) 4 §:ssä. Kaivosviranomaisen ohjeistaa hakijoita yksityiskohtaisemmin raportoinnin muodosta ja ajankohdasta Tukesin internet-sivuilla julkaistavassa ohjeessa.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden (6) kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti. Velvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 179 §:n 3 momenttiin.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 16 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain (646/2011) 28 §:n nojalla valtaajan on järjestettävä jätehuolto sekä noudattaa, mitä jätelain 29 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 72 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty ympäristöön jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maise-man rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen louk-

kaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa. Jätelain 73 §:n nojalla roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12.2 § edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa, jonka mukaan valtaajan on luovuttuaan valtauksesta tai sen menetettyään viipymättä saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus ennen ryhtymistä lain 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpiin toimenpiteisiin. Tällä varmistetaan sen selvittäminen, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain (527/2014) 119 §:ssä tarkoitettua koetointailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain (503/1965 ja 621/2011) valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Tutkimustoimenpiteet tulee suorittaa siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeällä Latovainion pohjavesialueella. Mikäli alueella on tarkoitus kairata, on asiasta tehtävä ilmoitus etukäteen ELY-keskukselle.

Ennen kairauksia on valtaajan myös oltava yhteydessä kuntaan ja selvitettävä kunnan runkovesijohdon sijainti.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain (527/2014) 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Päätöksen mukaisesti sallituista tutkimustoimenpiteistä ei arvioida aiheutuvan varsinaista vaaraa pohjavesille, mutta vaaratilanteita voi kuitenkin aiheutua etenkin, jos polttoaineiden ja kemikaalien käytössä laitteiden huollon, käytön ja kunnossapidon osalta ei noudateta erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, mikäli

alueella on tarkoitus kairata. Tämä mahdollistaa sen, että ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun ympäristönsuojelulain nojalla tai antaa tarpeellista ohjausta sekä suorittaa valvontatoimenpiteitä. ELY-keskus voi myös esittää kaivosviranomaiselle lupamääräysten tarkistamista.

Kunnan lausunnon mukaan valtausalueella sijaitsee kunnan pohjoisosan runkovesijohto, joka on samalla Jokioisten ja Forssan vesijohtoverkoston yhdysjohto. Lupamääräys on tarpeen, jotta voidaan varmistua, ettei tutkimustoimenpiteillä vaaranneta runkovesijohdon eheyttä ja veden laatua.

12. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista esintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- valtausoikeutta ratkaistaessa noudatetaan valtauksen esteiden osalta vanhaa kaivoslakia (503/1965), mistä johtuen valtausalue on rajattu kyseisen kaivoslain 6.1 §:n 6-kohdan mukaisesti, eikä valtausalueille ole tarpeen tehdä lisää rajauksia kaivosviranomaisessa päätöksen yhteydessä tehdyn karttatarkastelun perusteella. Kunnan lausunnossa ja mielipiteissä mainittua 50 metriä suurempaa rajausta asuinrakennuksista ei tässä päätöksessä kaivoslain nojalla määrätä. Hakija on kuitenkin vastineessaan ilmoittanut, että tutkimuksissa noudatetaan uuden kaivoslain (621/2011) määräyksiä, eikä tutkimuksia tuoda 150 metriä lähemmäs pihapiirissä olevia rakennuksia.
- alueella oleva yksityistie ei ole valtauksen este kaivoslain (503/1965) 6 §:ssä säädetyn mukaisesti. Yksityistietä ei siten ole rajattu valtausalueen ulkopuolelle. Kaivosviranomaisella ei kuitenkaan ole kaivoslain nojalla toimivaltaa myöntää varsinaista käyttöoikeutta yksityistiehen. Tältä osin valtauspäätöksen lupamääräyksessä 12 on viitattu valtaajan velvollisuuteen noudattaa malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään. Valtaajan on kaivoslain 12 §:n mukaisesti suoritettava alueelle kulku ja siellä tehtävät tutkimustoimenpiteet mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa aiheuttaen. Jos kulku tapahtuu vähiten haittaa tai vahinkoa aiheuttavalla tavalla alueella olevaa tietä käyttäen, valtaajan on katsottava tarpeen mukaan voivan käyttää tietä. Kaivoslain 15.1 §:ään perustuen valtaajan on suoritettava maanomistajalle täysi korvaus valtausalueella suoritetusta tutkimustyöstä ja alueidenkäytöstä aiheutuneesta vahingosta ja haitasta. Tämä velvollisuus koskee myös alueelle tehtävää ja siellä suoritettavaa kulkua.
- valtaajan on tutkimustöitä tehdessään ja tutkimusalueella liikuessaan kaivoslain (503/1965) nojalla suoritettava tutkimustoimenpiteensä siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Lupamääräykseen 4 viitaten valtaajan

on ennen tutkimustöiden aloittamista oltava yhteydessä maanomistajiin, jolloin on myös mahdollista varmistaa, että valtaaja noudattaa kyseisillä alueilla ja kohteilla tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään, jotta tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot olisivat ehkäistävissä. Maanomistajalla on tällöin myös mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan. Maanomistajalla on oikeus vaatia kaivoslain 15 §:n mukaisesti korvausta valtaajalta koko kyseisen valtauksen voimassaoloaikana tapahtuneista vahingoista ja haitoista. Korvausvaatimus on esitettävä valtaajalle kolmen vuoden kuluessa tässä päätöksessä annetun valtausoikeuden raukeamisesta.

- mielipiteissä on viitattu kaivostoiminnan vaikutuksiin. Tässä päätöksessä on kuitenkin kyseessä valtausoikeuden myöntäminen ja tutkimusvaihe, joten mahdollisen kaivoksen perustamista tai kaivostoiminnan vaikutuksia ei tässä käsitellä.
- pohjavesialuetta koskien viitataan lupamääräykseen 11. Ympäristönsuojelulain mukainen pohjaveden pilaamiskiello koskee myös valtausoikeuden nojalla suoritettavia tutkimustöitä.
- maanomistajille on kuulemisasiakirjoissa toimitettu sekä tiedot hakijan tutkimussuunnitelmasta että kaivosviranomaisen laatima kuvaus siitä, millaiset toimenpiteet yleisesti valtausoikeuden nojalla kaivoslain (503/1965) mukaan ovat sallittuja. Hakija on tutkimussuunnitelmassaan ilmoittanut, ettei se tule suorittamaan koelouhintaa. Valtausoikeuden nojalla koelouhinta olisi kuitenkin sallittua, mutta tämän päätöksen lupamääräyksessä 10 asetetuin rajoituksin.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Jätelaki (646/2011)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **12.11.2014**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

puhelin: 029 56 42200

telekopio: 029 56 42269

sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Lista asianosaisista

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

